

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
	ორგანიზაციული ფორმა
	დაფინანსების წყარო
6	ანგარიშგების ტიპი
7	ანგარიშგების პერიოდულობა
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი
11	საანგარიშგებო ვალუტა
12	დამრგვალების დონე
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული
სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი
(ასოთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ნაერთი
საბიუჯეტო ორგანიზაცია
მუნიციპალური ბიუჯეტი
წლიური
31.12.2023წ.   01.01.2023 - 31.12.2023
<ol style="list-style-type: none"> 1. გარდაბნის მუნიციპალიტეტი 2. გარდაბნის მუნიციპალიტეტი 3. (ერთჯერადი) - ა(ა)იპ გარდაბანსერვისი - გარდაბანი 4. ა(ა)იპ გარდაბნის მუნიციპალიტეტის თერაპიული ცენტრი <p>განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვებისათვის - გარდაბანი</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. .....
ლარი
ერთეული

2023 წელი

პერიოდი

გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ნაერთი

ორგანიზაცია

პროგრამული კოდი

შემსრულებელი

ხელმოწერა

დირექტორი

ხელმოწერა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგები პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	12,172,754.84	10,121,832.08
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2ა	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2ა	20,587.41	20,587.41
004	მატერიალური მანაგები	N3	123,973.56	224,453.32
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N4	2,915,062.51	1,650,686.55
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		15,232,378.32	12,017,559.36
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	-	-
008	პირდაპირი აქტივები	N6	154,865,948.51	141,039,774.56
009	საინვესტიციო ქონება	N7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	N8	14,924.57	15,237.40
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური თვითღირებულება აქტივები	N10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N11	3,509,594.25	3,509,594.25
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		158,390,467.33	144,564,606.21
015	სულ აქტივები		173,622,845.65	156,582,165.57
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	862,210.00	862,210.00
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	N13ა	2,154,780.21	499,972.07
019	გადასახდელი პროცენტები	N13ა	-	-
020	მიმდინარე ანარივები	N13ბ	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13ა	-	-
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	N13ა	16,903.63	2,800.00
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		3,033,893.84	1,364,982.07
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
025	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	N12	6,786,595.00	7,106,924.00
026	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური თვით	N10	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N9	-	-
028	გრძელვადიანი ანარივები	N13ბ	-	-
029	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N13ა	440,151.23	440,151.23
030	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		7,226,746.23	7,547,075.23
031	სულ ვალდებულებები		10,260,640.07	8,912,057.30
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
032	საწესდებო კაპიტალი		-	-
033	გაუნაწილებელი ნაშთი/დევიდენტი		163,362,205.58	147,670,108.27
034	რეზერვები		-	-
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		163,362,205.58	147,670,108.27
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		173,622,845.65	156,582,165.57

FALSE
OK

1 მითითებულ შენიშვნებში აღსახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა:

ბუღალტერი:

ზიდა პოლიტაკიტი განმარტვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები) (სტვიის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური შედეგ

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1
შემოსავლები		
001	საგადასახადო შემოსავლები	N14 ა
002	სოციალური შენატანები	
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 გ
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 ბ
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14გ N15ა
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 გ
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15ა
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება	N15ბ N17ა2
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15ა
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	N16
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18
012	სულ შემოსავლები	
ხარჯები		
013	შრომის ანაზღაურება	N17ა
014	საქონელი და მომსახურება	N17ა
015	გრანტები	N17ბ
016	სუბსიდიები	N17გ
017	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17ა
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17ა
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	N17ა
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	N17ა
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი	N15ბ N17ა**
022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17ა
023	გაუფასურების ხარჯები	N16
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18
025	სულ ხარჯები	
026	პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)	

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგების მუხლები

2 აისახება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი
(ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ეზის ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
31,552,259.50	-	31,552,259.50	29,903,823.22
-	-	-	-
5,106,121.76	-	5,106,121.76	5,142,303.46
10,067,032.99	364,895.50	10,431,928.49	7,477,944.59
1,351,331.40	-	1,351,331.40	396,570.47
-	-	-	-
1,261,692.14	41,648.20	1,303,340.34	1,301,533.81
6,259,874.60	-	6,259,874.60	3,018,473.49
888,846.00	-	888,846.00	1,159,083.81
-	-	-	-
-	-	-	-
56,487,158.39	406,543.70	56,893,702.09	48,399,732.85
17,577,398.19	40,643.40	17,618,041.59	14,602,975.14
9,258,507.32	395,033.00	9,653,540.32	7,717,354.39
54,313.57	-	54,313.57	55,000.00
3,708,054.38	-	3,708,054.38	3,288,712.22
429,209.51	-	429,209.51	877,255.57
-	-	-	-
4,690,751.54	-	4,690,751.54	124,620.32
3,835,456.87	-	3,835,456.87	4,880,994.33
-	-	-	-
1,212,237.00	-	1,212,237.00	28,471.00
-	-	-	-
-	-	-	-
40,765,928.38	435,676.40	41,201,604.78	31,575,382.97
15,721,230.01	-	15,692,097.31	16,824,349.88

თან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია რეგებს შორის სხვაობა

FALSE
FALSE
FALSE

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრიქონის კოდი	დასახელება
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	
001	<i>შემოსული თანხები</i>
002	გადასახადები
003	სოციალური შენატანები
004	გრანტები
005	შემოსავლები საკუთრებიდან
006	მ.შ პროცენტი
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები
009	სხვა შემოსავლები
010	დროებით გაურკვეველი თანხები
011	<i>გასული თანხები</i>
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება
013	მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის
014	გრანტები და სუბსიდიები
015	სოციალური დახმარება
016	გადახდილი პროცენტი
017	სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)
018	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა
024	გაცემული სესხები
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა
031	ფინანსური იჯარიდან მიღებული ძირითადი თანხები
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები
035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები

036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)
043	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით
044	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში
045	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში
046	დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები
053	კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები

** მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ა

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	320,329.00	-	320,329.00	57,466.00
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	- 320,329.00	-	- 320,329.00	- 57,466.00
	2,050,548.36	374.40	2,050,922.76	- 721,003.58
	10,096,158.69	25,673.39	10,121,832.08	10,817,162.27
	10,096,158.69	25,673.39	10,121,832.08	10,817,162.27
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	12,146,707.05	26,047.79	12,172,754.84	10,096,158.69
	12,146,707.05	26,047.79	12,172,754.84	10,096,158.69
	-	-	-	-
	-	-	-	-

ინგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	57,466.00
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
6,707.86	-
18,965.53	-
18,965.53	-
-	-
-	-
-	-
25,673.39	-
25,673.39	-
-	-
-	-

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგა

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა1
001	საწყისი ნაშთი	
002	საადრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება		
007	კაპიტალში შენატანები	
008	კაპიტალის ამოღება	
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5
010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი	
011	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები	
012	საბოლოო ნაშთი	

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1
001	საწყისი ნაშთი	
002	საადრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	N1
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1
006	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება		
007	კაპიტალში შენატანები	
008	კაპიტალის ამოღება	
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5
010	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი	
011	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები	
012	საბოლოო ნაშთი	

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების მუხლები

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის
არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
-	185,781,685.78	115,339.94	-
-	-	-	-
-	38,231,396.16	4,478.71	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	147,550,289.62	119,818.65	-

-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	15,721,230.01	29,132.70	-
-	-	-	-
-	163,271,519.63	90,685.95	-

საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		რეზერვები
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
-	176,520,394.10	348,755.09	-
-	-	-	-
-	7,794,221.86	2,251.49	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	168,726,172.24	346,503.60	-

-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	17,055,513.54	231,163.66	-
-	-	-	-
-	185,781,685.78	115,339.94	-

სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი	
	185,897,025.72
	-
-	38,226,917.45
	-
	-
	147,670,108.27
	-
	-
	-
	15,692,097.31
	-
	163,362,205.58

FALSE	FALSE
-------	-------

სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი	
	176,869,149.19
	-
-	7,796,473.35
	-
	-
	169,072,675.84
	-
	-
	-
	16,824,349.88
	-
	185,897,025.72

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *
ბიუჯეტის შემოსულობები		
001	გადასახადები	
002	გრანტები	
003	სხვა შემოსავლები	
004	არაფინანსური აქტივების კლება	
005	ფინანსური აქტივების კლება	
006	ვალდებულებების ზრდა	
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	
ბიუჯეტის გადასახდელები		
008	შრომის ანაზღაურება	
009	საქონელი და მომსახურება	
010	პროცენტი	
011	სუბსიდიები	
012	გრანტები	
013	სოციალური დახმარება	
014	სხვა ხარჯები	
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა	
016	ფინანსური აქტივების ზრდა	
017	ვალდებულებების კლება	
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების :

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ვი თანხების შედარების ანგარიშგება

დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
30,707,200.00	30,707,200.00	31,552,259.50	102.75
9,830,800.00	9,830,800.00	10,067,032.99	102.40
8,286,600.00	8,286,600.00	8,607,991.30	103.88
4,000,000.00	4,000,000.00	6,259,874.60	156.50
10,030,400.00	10,030,400.00	-	-
-	-	-	-
62,855,000.00	62,855,000.00	56,487,158.39	89.87
6,697,500.00	6,697,500.00	6,368,864.60	95.09
7,990,669.00	7,990,669.00	7,147,101.86	89.44
1,221,251.00	1,221,251.00	1,212,237.00	99.26
17,523,876.00	17,523,876.00	17,240,099.64	98.38
1,055,000.00	1,055,000.00	736,651.94	69.82
4,023,875.00	4,023,875.00	3,774,053.56	93.79
534,225.00	534,225.00	429,209.51	80.34
24,065,315.00	24,065,315.00	17,222,166.55	71.56
-	-	-	-
320,329.00	320,329.00	320,329.00	100.00
63,432,040.00	63,432,040.00	54,450,713.66	85.84
		12,146,707.05	

ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნა

1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისად სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინებით მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები
2	ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები
3	სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის ანალოგიური მონაცემები
4	წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაცია
5	წინა პერიოდ(ებ)ის არარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომელიც პერიოდის ანგარიშგებაში
6	არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ განსაზღვრა
7	ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმ.
8	კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმ.

ები

ღაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, ლისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების ები

ხივ აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის ოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით

ვ გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების სთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

ლებივ გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე

მაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ
ვ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი

ილობები, რომლებიც გასწორდა
აცეასთან ერთად

ღეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა
მაცეასთან ერთად

სტრიქონის
კოდი

ფულადი ს

010

020

030

040

050

060

070

080

090

100

110

120

130

140

150

ფულადი ს

160

170

180

190

200

210

ფულადი ს

220

230

240

250

260

270

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

დასახელება

ახსრები ეროვნულ ვალუტაში

ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის
სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
სახელმწიფო ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში
სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში
ფულადი სახსრები საღაროში ეროვნულ ვალუტაში 1
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1
სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში

ახსრები უცხოურ ვალუტაში

ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში
ხაზინის სავალუტო ანგარიში
დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში
ფულადი სახსრები საღაროში უცხოურ ვალუტაში 1
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1
სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში

ახსრების ეკვივალენტები

სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები
ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები

ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები

სულ ფულადი სახსრების ექვივალენტები

სულ ფულადი სახსრები და ექვივალენტები

1 აისახება ორგანიზაციების ანგარიშგებებში ფულად სახსრებად ასახული თანხები

-	-
-	-
-	-
12,172,754.84	10,121,832.08

შენიშვნა N2ა მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

- ა) მიმდინარე ინვესტიციები განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის და წინა საანგარიშგებო
- ბ)

სტრუქტურის კოდი	დასახელება
მიმდინარე ინვესტიციები	
010	მოკლევადიანი სესხები
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
030	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები
180	საშემოსავლო გადასახადი
190	მოგების გადასახადი
200	ქონების გადასახადი
210	დღგ
220	სააქციზო გადასახადი
230	იმპორტის გადასახადი
240	სხვა გადასახადები
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით

270	მისაღები დივიდენდები
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
320	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები
სტრუქტურის კოდი	
დასახელება	
მიმდინარე ინვესტიციები	
010	მოკლევადიანი სესხები
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
030	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით ეროვნულ ვალუტაში
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით უცხოურ ვალუტაში
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ

170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები
180	საშემოსავლო გადასახადი
190	მოგების გადასახადი
200	ქონების გადასახადი
210	დღგ
220	სააქციზო გადასახადი
230	იმპორტის გადასახადი
240	სხვა გადასახადები
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით
270	მისაღები დივიდენდები
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
320	მ.შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები

სტრიქონის კოდი	დასახელება
-----------------------	-------------------

მიმდინარე ინვესტიციები	
010	მოკლევადიანი სესხები
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
030	ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები

მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	
070	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
080	ხაზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით ეროვნულ ვალუტაში
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში

130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ მიზნობრივი დაფინანსებით და გრანტებით უცხოურ ვალუტაში
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები ხაზინის მიმართ
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები
180	საშემოსავლო გადასახადი
190	მოგების გადასახადი
200	ქონების გადასახადი
210	დღგ
220	სააქციზო გადასახადი
230	იმპორტის გადასახადი
240	სხვა გადასახადები
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საპენსიო სქემაში
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით
270	მისაღები დივიდენდები
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასვლით (გაყიდვით)
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
320	მ. შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები

შენიშვნა N3 მატერიალური მარაგები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მდგომარეობით, მატერიალური მარაგების აღიარება ხდება:

- თვითღირებულებასა და მიმდინარე ჩანაცვლების ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით - უსასც მარაგების შემთხვევაში;

- თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით.

ბ) ერთგვაროვანი მატერიალური მარაგების თვითღირებულებები მატერიალური მარაგების შემდეგ განისაზღვრება:

- პირველი შემოსული პირველი გადის (FIFO) ფორმულით (მიუთითეთ შესაბამისი ჯგუფები);

- საშუალო შეწონილი თვითღირებულების ფორმულით (მიუთითეთ შესაბამისი ჯგუფები);

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ნედლეული და მასალები
020	სხვა მასალები და მარაგები
030	მცირეფასიანი აქტივები
040	.....**
050	.....**
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები
070	.....**
080	.....**
090	დაუმთავრებელი წარმოება
100	მზა პროდუქცია
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები
130	სულ

სტრიქონის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება 1
010	ნედლეული და მასალები
020	სხვა მასალები და მარაგები
030	მცირეფასიანი აქტივები
040	.....**
050	.....**
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები
070	.....**
080	.....**
090	დაუმთავრებელი წარმოება
100	მზა პროდუქცია
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები
130	სულ

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

2 აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების“

3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივები

4 აისახება ორგანიზაციის სპეციფიკის შესაბამისად მსგავსი ბუნების და გამოყენების მატერიალური

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ნედლეული და მასალები
020	სხვა მასალები და მარაგები
030	მცირეფასიანი აქტივები
040	.....**
050	.....**
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები
070	.....**

080	.....**
090	დამთავრებული წარმოება
100	მზა პროდუქცია
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი
120	სამხედრო მატერიალური მარაგები
130	სულ

*** განმარტეთ გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგატარების მიზეზები

ქიდან ან ნომინალური ღირებულებით გასანაწილებელი მარაგების ან უსასყიდლოდ ან ნომინალური ღირ:

ი ჯგუფებისათვის

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგ:
თვითღირებულება	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	საბალანსო ღირებულება	თვითღირებულება
-	-	-	-
123,973.56	-	123,973.56	224,453.32
329.39	-	329.39	115,411.69
-	-	-	-
-	-	-	-
123,644.17	-	123,644.17	109,041.63
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
123,973.56	-	123,973.56	224,453.32

ას
სი

იხილეთ გასანაწილებელი საქონლის წარმოების პროცესში გამოსაყენებელი

არიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
აკუმულირებული დირებულების შემცირება	საბალანსო დირებულებ
-	-
-	224,453.32
-	115,411.69
-	-
-	-
-	109,041.63
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	224,453.32

მ ი ლ ე ბ ა

---

*სხვა მიღებები	საქონელი და მომსახურებით	სუბსიდიებით	გრანტებით
-	-	-	-
2,267,998.89	1,672,549.21	2,345,404.67	-
67,819.44	325,843.00	183,231.13	-
-	-	-	-
-	-	-	-
2,200,179.45	1,346,706.21	2,162,173.54	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
2,267,998.89	1,672,549.21	2,345,404.67	-

გ ა ს ვ ლ ა

(b)

*სხვა გასვლები		ნაშთი წლის(პერიოდის)თვ ბოლოს
-	-	-
-	-	123,973.56
-	-	329.39
-	-	-
-	-	-
-	-	123,644.17
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	123,973.56

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები1

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
----------------	------------

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	
010	წინასწარი გადახდები
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით
090	სულ

1 აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები

სტრიქონის კოდი	დასახელება
----------------	------------

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	
010	წინასწარი გადახდები
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით
090	სულ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
----------------	------------

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	
010	წინასწარი გადახდები
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელებით
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით
090	სულ

ქრიცხვო პოლიტიკები

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდ საბოლოო ნაშთი	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი

2,915,062.51	-	2,915,062.51	1,650,686.55	-
60,856.80	-	60,856.80	-	-
2,162,334.40	-	2,162,334.40	1,639,296.55	-
691,871.31	-	691,871.31	11,390.00	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,915,062.51	-	2,915,062.51	1,650,686.55	-

მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
3,175,569.95	1,650,686.55	4,612,972.22	3,348,596.26	2,915,062.51
6,876.00	-	64,720.23	3,863.43	60,856.80
1,639,296.55	1,639,296.55	3,629,088.21	3,106,050.36	2,162,334.40
1,529,397.40	11,390.00	919,163.78	238,682.47	691,871.31
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
3,175,569.95	1,650,686.55	4,612,972.22	3,348,596.26	2,915,062.51

ჯის

საბალანსო
ღირებულება

1,650,686.55

-

1,639,296.55

11,390.00

-

-

-

-

1,650,686.55

შენიშვნა N5 გრ

საადრიცხვო პო
ა) გრძელვადიან
ბ) წილობრივ იწ
ერთეულებში, მ
გამოყენებით ხდ
გ) ფინანსური ი
(სამართლიან) ღ
ამჟამინდელ დი

სტრიქონის კოდი

გრძელვადიანი
010
020
030
040
050
060

სტრიქონის კოდი

გრძელვადიანი
010
020
030
040
050

060

სტრიქონის კოდი

გრძელვადიანი

010

020

030

040

050

060

სტრიქონის კოდი

010

020

030

040

სტრიქონის კოდი

010

020

030

ქელვადიანი ფინანსური აქტივები

ლიტიკები:

წი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებადი ღირებულებით ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდებოდა. ეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში, მათი შეფასება კაპიტალიზაციაზეა.

ჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება იჯარით გაცემული ქონებებისა და იჯარის ხელშეწყობის დაწყებისას განსაზღვრული იჯარის მინიმალური შენახვებისას შორის უმცირესი თანხით ხდება.

დასახელება

ფინანსური აქტივები

გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები
სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები
მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები
სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

დასახელება

ფინანსური აქტივები

გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები
სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები
მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები

სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

დასახელება

ფინანსური აქტივები

გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები

მ. შ ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები

სულ გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

1 განმარტეთ ღირებულების შემცირების ან ღირებულების შემცირების უკუგატარების მიზეზები

დასახელება

გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსური იჯარიდან

სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში

ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამინდელი ღირებულება

გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი

დასახელება

ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სახელმწიფო კომერციულ საწარმოებში

ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში

აკონტროლირებულ
ალ-მეთოდის

ონების რეალურ
ატანების

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარ.
მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	მომდინარე პერიოდის შექენით	
		კურსთაშორის სხვაობით	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

-	-	-	-
---	---	---	---

დაგროვილი გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების :

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები 1	წლის გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავალი 1
--------------------------------------	--	---------------------------------------	---

-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით
-	-
-	-
-	-
-	-

საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ზრდა/კლება ნამეტში და დეფიციტში ასახვით (+/-)	ზრდა/კლება რეზერვებში ასახვით (+/-)	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

აშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

ზრდა			კლება		
რეკლასიფიცირები თ	კაპიტალ-მეთოდით	სხვა ზრდით	მიმდინარე პერიოდის დაფარვით	კურსთაშორის სხვაობით	რეკლასიფიცირები თ
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

კაპიტალ-მეთოდით	სხვა კლებით *	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

-	-	-
---	---	---

შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

- ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით;
- ბ) ძირითად აქტივებს ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.
- გ) ცვეთის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების მინიმალური ვადები განისაზღვრება ს: ცვეთის/ამორტიზაციის

დასახელება	
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიწებისათვის გამოსაყენებლად
020	საცხოვრებელი სახლები
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები
040	სხვა ნაგებობები
050	მიწის გაუმჯობესება
060	მიწა
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
120	სამხედრო იარაღის სისტემები
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები
140	სულ

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივების ღირებულება 1
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიწებისათვის გამოსაყენებლად
020	საცხოვრებელი სახლები
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები

040	სხვა ნაგებობები
050	მიწის გაუმჯობესება
060	მიწა
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
120	სამხედრო იარაღის სისტემები
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები
140	სულ

- 1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული
- 2 აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები
- 3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციები

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	შენობა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად
020	საცხოვრებელი სახლები
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები
040	სხვა ნაგებობები
050	მიწის გაუმჯობესება
060	მიწა
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი და აღჭურვა

110	სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი
120	სამხედრო იარაღის სისტემები
130	კულტივირებული მცენარეები და ცხოველები
140	სულ

4 განმარტეთ გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზ;

ყენებით ხდება.

ქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა
ღირებულება1	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება 1
175,090,877.22	22,108,818.86	271,773.48	152,710,284.88	157,265,077.38
2,162,455.67	108,843.05	-	2,053,612.62	1,941,211.92
29,402,045.94	2,558,321.03	271,773.48	26,571,951.43	28,552,563.37
121,369,734.05	19,441,654.78	-	101,928,079.27	104,614,660.53
-	-	-	-	-
22,156,641.56	-	-	22,156,641.56	22,156,641.56
6,235,613.31	4,079,949.68	-	2,155,663.63	5,544,800.49
2,941,244.95	2,038,134.65	-	903,110.30	2,700,882.95
3,294,368.36	2,041,815.03	-	1,252,553.33	2,843,917.54
2,500,583.86	1,895,049.03	-	605,534.83	2,263,966.86
793,784.50	146,766.00	-	647,018.50	579,950.68
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
181,326,490.53	26,188,768.54	271,773.48	154,865,948.51	162,809,877.87

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანგარიშგებულ საწყისი ნაშთი	წინა	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით
		საანგარიშგებო პერიოდის ავანსების შემცირებით		
179,782,299.67	157,265,077.38	1,639,296.55	16,186,503.29	-
3,895,352.98	1,941,211.92	14,705.54	206,538.21	-
32,913,814.92	28,552,563.37	18,900.00	830,582.57	-

122,123,632.74	104,614,660.53	1,605,691.01	15,149,382.51	-
-	-	-	-	-
20,849,499.03	22,156,641.56	-	-	-
3,282,261.84	5,544,800.49	-	690,812.82	-
1,664,108.76	2,700,882.95	-	240,362.00	-
1,618,153.08	2,843,917.54	-	450,450.82	-
583,522.40	2,263,966.86	-	236,617.00	-
1,034,630.68	579,950.68	-	213,833.82	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
183,064,561.51	162,809,877.87	1,639,296.55	16,877,316.11	-

ლი სხვა თანხა

ი და ხარჯები, რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთჯერადი შეფასებით. ბით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ბარტერით და ა.შ.

ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვეთა				
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ცვეთის ხარჯი	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი ცვეთა
3,923,635.03	17,879,771.38	4,229,047.48	-	-
34,545.22	87,224.97	21,618.08	-	-
647,230.61	2,098,621.21	459,699.82	-	-
3,241,859.20	15,693,925.20	3,747,729.58	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
508,234.59	3,618,558.45	461,391.23	-	-
309,492.03	1,677,867.03	360,267.62	-	-
198,742.56	1,940,691.42	101,123.61	-	-
106,119.68	1,848,068.54	46,980.49	-	-

92,622.88	92,622.88	54,143.12	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
4,431,869.62	21,498,329.83	4,690,438.71	-	-

გზო

ით „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
17,879,771.38	271,773.48	139,113,532.52
87,224.97	-	1,853,986.95
2,098,621.21	271,773.48	26,182,168.68
15,693,925.20	-	88,920,735.33
-	-	-
-	-	22,156,641.56
3,618,558.45	-	1,926,242.04
1,677,867.03	-	1,023,015.92
1,940,691.42	-	903,226.12
1,848,068.54	-	415,898.32
92,622.88	-	487,327.80
-	-	-
-	-	-
21,498,329.83	271,773.48	141,039,774.56

მიღება				
გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით ²	სხვა მიღებებით ³
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

, იგი აისახება როგორც კაპიტალის კორექტი

		ძირითად		
აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი 4
-	22,108,818.86	-	271,773.48	-
-	108,843.05	-	-	-
-	2,558,321.03	-	271,773.48	-
-	19,441,654.78	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	4,079,949.68	-	-	-
-	2,038,134.65	-	-	-
-	2,041,815.03	-	-	-
-	1,895,049.03	-	-	-

-	146,766.00	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	26,188,768.54	-	271,773.48	-

გ ა ს ვ ლ ა

ბაყიდვით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებულ ი ხარჯები	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით ²
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	271,773.48

სხვა გასვლებით 3	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
-	175,090,877.22
-	2,162,455.67
-	29,402,045.94

-	121,369,734.05
-	-
-	22,156,641.56
-	6,235,613.31
-	2,941,244.95
-	3,294,368.36
-	2,500,583.86
-	793,784.50
-	-
-	-
-	181,326,490.53

სტრიქონის კოდი
010
020
030
040
050
060

სტრიქონის კოდი
010
020
030
040
050
060

სტრუქტურის
კოდი

010

020

030

040

050

060

შენიშვნა N7 საინვესტიციო ქონება

საადრიცხვო პოლიტიკები:

- ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში საინვესტიციო ქონების შეფასება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით
- ბ) საინვესტიციო ქონებას ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.
- გ) ცვეთის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების მინიმალური ვადები განისაზღვრება საქართველო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში :

დასახელება
საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
სულ საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონების ღირებულება
საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად
სულ საინვესტიციო ქონება

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

2 აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხარჯები, რაც როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების“ ანგარიშგებაში

3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქტივების რე

დასახელება

საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად

არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად

სხვა ნაგებობები, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად

მიწის გაუმჯობესება, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად

მიწა, კლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებად

სულ საინვესტიციო ქონება

4 განმარტეთ გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

შენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

- ა) ფინანსურ ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების შეფასება თვითღირებულების მოდე
- ბ) არამატერიალურ აქტივებს ამორტიზაცია წრფივი მეთოდის გამოყენებით დაერიცხება.
- გ) ამორტიზაციის დარიცხვისათვის სასარგებლო მომსახურების ვადები განისაზღვრება საქარ წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციით „საბიუჯეტო ორგანიზაცი ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“

სტრიქონის კოდი	დასახელება
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	
010	კვლევა და განვითარება
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები
040	კომპიუტერული პროგრამები
050	მონაცემთა ბაზები
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები
080	სულ
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები	
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები
140	გუდვილი
150	სულ

--	--

სტრიქონის კოდი	არამატერიალური აქტივების ღირებულება *
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	
010	კვლევა და განვითარება
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები
040	კომპიუტერული პროგრამები
050	მონაცემთა ბაზები
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები
080	სულ
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები	
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები
140	გუდვილი
150	სულ

* იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებულ
 **აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხ
 აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წ“
 ***აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები	
010	კვლევა და განვითარება
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები

030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები
040	კომპიუტერული პროგრამები
050	მონაცემთა ბაზები
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები
080	სულ
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები	
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები
110	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ნებართვები
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების ნებართვები
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები
140	გუდვილი
150	სულ

**** განმარტეთ გაუფასურების ზარალის ან გაუფასურების ზარალის უკუგატარების წ

ქლის გამოყენებით ხდება.

თველოს ფინანსთა მინისტრის 2020
 ების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის

	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია.	დაგროვილი გაუფასურება

	-	-	-
	-	-	-
	3,440.50	1,173.33	-
	3,440.50	1,173.33	-
	-	-	-
	-	-	-
	12,657.40	-	-
	16,097.90	1,173.33	-

	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-

ღირ	ღირ	
-----	-----	--

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდების აგანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
3440.5	3,440.50	-	-	-
3,440.50	3,440.50	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
12,657.40	12,657.40	-	-	-
16,097.90	16,097.90	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

ი სხვა თანხა

არჯები, რაც შეეხება ღირებულებით ცვლილებას რომელიც გამოწვეულია ერთჯერადი შეფასებით, იგი ჰინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების“ ანგარიშგებაში

იულებში ინვესტიციებით, აქტივების რეკლასიფიკაციით, ბარტერით და ა.შ.

არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გასვლისას ანუღირებული	მიღებული დაგროვილი ამორტიზაცია
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

860.50	860.50	312.83	-	-
860.50	860.50	312.83	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
102.00	-	-	-	-
962.50	860.50	312.83	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

პიზეზეზი

წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				
საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,267.17	3,440.50	860.50	-	2,580.00
2,267.17	3,440.50	860.50	-	2,580.00
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
12,657.40	12,657.40	-	-	12,657.40
14,924.57	16,097.90	860.50	-	15,237.40
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

მიღება

გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით ***
-----------	---	---------------------	---------------------------	--------------------

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

არამატერ

აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	საანგარიშო წლის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წლის გაუფასურების ხარჯი 4
---------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	---	---------------------------

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით**
----------	-----------	--	------------	--------------------------

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

იალური აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი

წლის გაუფასურების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი 4	გასვლისას ანულირებული	მიღებული დაგროვილი გაუფასურება	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
--	--------------------------	--------------------------------------	------------------------------------	--

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

1902

სხვა გასვლებით***	საანგარიშგებო პერიოდ საბოლოო ნაშთი
-	-
-	-
-	3,440.50
-	3,440.50
-	-
-	-
-	12,657.40
-	16,097.90
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

ა) შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პ

ბ) შეღავათიანი მომსახურების აქტივები თავდაპირველად სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით ფასდება.

გ) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა IPSAS 17-ის და IPSAS 31-ის შესაბამის

დ) შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის.

ხელშეკრულების #1 დასახელება და აღწერილობა	ფინანსური ვალდებულების მოდელი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღწერილობა	საან
		ღირებულება 1
010		-
020		-
030		-
040		-
050		-
060		-
070		-
080	სულ	-

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თ:

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილებები	სულ

010	საწყისი ნაშთი	-
020	შემენა	-
030	რეკლასიფიკაციის შედეგად მიღება	-
040	აქტივის გაუმჯობესება (განახლება)	-
050	გასვლა	-
060	რეკლასიფიკაციის შედეგად გასვლა	-
070	სხვა შემცირება	-
080	საბოლოო ნაშთი	-

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	სულ
010	საწყისი ნაშთი	-
020	წლის ცვეთის/ამორტიზაციის ხარჯი	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-
040	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	-
050	საბოლოო ნაშთი	-

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	სულ
010	საწყისი ნაშთი	-
020	წლის გაუფასურების ხარჯი (უკუგატარება) 2	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-
040	აქტივების რეკლასიფიცირება (+/-)	-
050	საბოლოო ნაშთი	-

2 განმარტეთ გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

--	--	--

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	0
020	შელავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	0
030	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0
040	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0
050	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0
060	გრძელვადიანი ვალდებულებები	0
070	შელავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებები	0
080	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0
090	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	0
100	შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	0

აწინებით, რომ ამ აქტივების შენება/შექმნა ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი
 3. როცა აქტივების მშენებლობა/შექმნა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და საპირფონე ფინანსური ვალდებულება
 ხარტნიორს უნდა გადაეცეს.

ასად ხდება.

ა, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების

გარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის	
დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება ¹	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

ანხა

შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება				
ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების
მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება

ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების
მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება

ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების
მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

საანგარიშობა	შემცირება
--------------	-----------

სამსახურის პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ძირითადი თანხის გადახდა	დაფინანსების ხარჯი	მომსახურების ხარჯი	სულ
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-
0	0	0	0	-

ოდის საბოლოო ნაშთი	
დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო დირეზულეზა
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

ს დასახელება
კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილ ო

-
-
-
-
-
-
-
-
-

ს დასახელება
კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილ ო
-
-
-
-
-

ს დასახელება
კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილ ო
-
-
-
-
-

--

შენიშვნა N10 ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები

სააღრიცხვი პოლიტიკები:

ა) ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც

სტრიქონის კოდი	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები
010	
020	
030	
040	
050	
060	
070	
080	სულ

1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები ფინანსური იჯარით
010	მიმდინარე ვალდებულებები
020	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თანხების მიმდინარე ნაწილი
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თანხები

ორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები ან საინვესტიციო ქონება IPSAS 17-ის, IPSAS 16-ის ან IPSAS 31-ის შეს.

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				
ღირებულება 1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება 1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

სხვა თანხა

საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საბოლოო ნაშთი
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

შენიშვნა N 11 სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები:

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ფასეულობები
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები
030	მემკვიდრეობითი აქტივები
040	დაუმთავრებელი აქტივები
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები
120	სულ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ფასეულობები
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები
030	მემკვიდრეობითი აქტივები
040	დაუმთავრებელი აქტივები
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული

070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები
090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები
120	სულ

- 1 იგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვ
- 2 აისახება მოცულობითი, რაოდენობრივი ცვლილებებით წარმოქმნილი შემოსავლები და ხა შეფასებით/გადაფასებით, იგი აისახება როგორც კაპიტალის კორექტირება „წმინდა აქტივები“
- 3 აისახება ზრდა/შემცირება კაპიტალში შენატანებით, სხვა ერთეულებში ინვესტიციებით, აქ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ფასეულობები
020	მატერიალური არაწარმოებული აქტივები
030	მემკვიდრეობითი აქტივები
040	დაუმთავრებელი აქტივები
050	დაუმთავრებელი მშენებლობა
060	აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემადაა მიღებული
070	საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება
080	გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები

090	ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები
100	დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი
110	არაწარმოებული აქტივების (გარდა მიწისა) საკუთრების უფლების გადაცემის ხარჯები
120	სულ

4 განმარტეთ გაუფასურების ხარჯის ან გაუფასურების ხარჯის უკუგატარების მიზეზები

ხვო პოლიტიკეზი

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				
თვითღირებულება	დაგროვილი ცვეთა	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	თვითღირებულება
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
3,509,594.25	-	-	3,509,594.25	3,509,594.25
3,503,417.25	-	-	3,503,417.25	3,503,417.25
-	-	-	-	-
6,177.00	-	-	6,177.00	6,177.00
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
3,509,594.25	-	-	3,509,594.25	3,509,594.25

საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანგარიშებული საწყისი ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდების ავანსების შემცირებით		
		მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
3,509,594.25	3,509,594.25	-	-	-
3,503,417.25	3,503,417.25	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

გ ა ს ვ კ ა

სხვა მიღებებით 3	გაყიდვით	გრანტებით	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	დანაკლისით
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

სხვადასხვა ხარჯებით 2	სხვა გასვლებით 3	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	3,509,594.25
-	-	3,503,417.25
-	-	-

-	-	6,177.00
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	3,509,594.25

სტრუქონი
ს კოდი

მოკლევად

010

020

030

040

050

060

070

080

090

100

110

120

130

140

გრძელვად

150

160

170

180

190

200

210

220

230

სტრუქტურული ს კოდი

010

020

030

040
-----

1 აღირიცხება კურსთაშორის სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი, ვალის პატიება, ჩამოწერა და სხვა

სასესხო ხელშეკრულებების დასახელება

სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის თარიღი	სესხის აღწერილობა

ms

113 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ კრედიტორული დავალიანებების, ანარიცხების და სხვა ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

N13ა

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი
მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000	1,502,941.71	499,972.07
სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები		
გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	-
თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები	-	7,519.40
მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები ²	-	-
საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	164,535.11	170,782.67
არაფინანსური აქტივების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება	1,338,406.60	321,670.00
გადასახდელი პროცენტი	-	-
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	-
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)	-	-
აგანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აგანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აგანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აგანსად მიღებული იჯარის შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აგანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აგანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით	-	-
ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით	-	-
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	2,800.00	2,800.00
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით საზინაშო	2,800.00	2,800.00
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-
დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000	440,151.23	440,151.23
საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება	-	-
არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	440,151.23	440,151.23
სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-

1 აღრიცხვა კურსთაშორის სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი, ვალის პატიება, ჩამოწერა და სხვა

2 აისახება 2-13-3900 ანგარიშგებულ ასახული კრედიტორული დავალიანებების ნაშთები

N13ბ

საანგარიშგებო პერიოდი

დასახელება	ანარიცხი 13	ანარიცხი 23

შენიშვნა N14 შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

1) საგადასახადო შემოსავლები აღიარდება ----- მეთოდით
(მიუთითეთ შესაბამისი მეთოდი)

2)

N14ა

საგადასახადო შემოსავლები 1

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი
030	ქონების გადასახადი
040	დღგ
050	აქციზი
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები
080	სულ

* ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	<i>ფულადი ფორმით</i>
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული
040	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
070	<i>სასაქონლო ფორმით</i>
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული

090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული
100	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული
130	სულ

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურაგებით
020	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები
050	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით
080	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებით
090	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით
100	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით
110	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით
120	სულ

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
-	-
-	-
26,452,816.69	26,080,501.77
5,099,442.81	3,823,321.45
-	-
-	-
-	-
31,552,259.50	29,903,823.22

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა				
საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები	
მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური
1,275,053.46	8,791,979.53	10,067,032.99	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,275,053.46	8,791,979.53	10,067,032.99	-	-
-	-	-	-	-
1,275,053.46	8,791,979.53	10,067,032.99	-	-
-	-	-	364,895.50	-
-	-	-	-	-

-	-	-	-	-
-	-	-	364,895.50	-
-	-	-	-	-
-	-	-	364,895.50	-
1,275,053.46	8,791,979.53	10,067,032.99	364,895.50	-

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
5,106,121.76	-	5,106,121.76	5,142,303.46
1,351,331.40	-	1,351,331.40	396,570.47
1,351,331.40	-	1,351,331.40	396,570.47
-	-	-	-
-	-	-	-
	-	-	
	-	-	
6,457,453.16	-	6,457,453.16	5,538,873.93

	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
0			
სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
-	1,059,277.23	5,748,817.63	6,808,094.86
-	-	-	-
-	10.00	-	10.00
-	1,059,267.23	5,748,817.63	6,808,084.86
-	-	-	-
-	1,059,267.23	5,748,817.63	6,808,084.86
364,895.50	632,814.12	37,035.61	669,849.73
-	-	-	-

-	11,625.00	-	11,625.00
364,895.50	621,189.12	37,035.61	658,224.73
-	-	-	-
364,895.50	621,189.12	37,035.61	658,224.73
364,895.50	1,692,091.35	5,785,853.24	7,477,944.59

OK
OK

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივებიც

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	შემოსავლები საკუთრებიდან
020	საპროცენტო შემოსავლები
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები
040	რენტებიდან შემოსავლები
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით
100	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით
110	სულ

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავ

სტრიქონის კოდი	დასახელება
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი

ას გასვლიდან მიღებული მოგება/(ზარალისა)

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
1,761,166.26	-	1,761,166.26
888,846.00	-	888,846.00
-	-	-
872,320.26	-	872,320.26
389,371.88	41,648.20	431,020.08
-	-	-
389,371.88	41,648.20	431,020.08
-	-	-
-	-	-
-	-	-
2,150,538.14	41,648.20	2,192,186.34

კალი

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
6,259,874.60	-	6,259,874.60
6,259,874.60	-	6,259,874.60
-	-	-
-	-	-
-	-	-

წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
1,886,280.60
1,159,083.81
-
727,196.79
574,337.02
-
574,337.02
-
-
-
2,460,617.62

წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
3,018,473.49
3,018,473.49
-
-
-

სტრუქტურის კოდი

გაუფასურების უ

010
020
030
040
050
060
070
080
090
100

გაუფასურების ხ:

110
120
130
140
150
160
170
180
190
200

შენიშვნა N16 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

დასახელება

უკუგატარებით შემოსავლები

საექვო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები
ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები

სულ გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები

ხარჯები

საექვო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები
მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები
ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები
საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები
არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები
შეღვათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები
ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები
სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები
ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები

სულ გაუფასურების ხარჯები

სტრუქტურის კოდი
010
020
030
040
050
060
070
080
090
100
110
120
130
140
150
160
170
180
190
200
210
220
230

240
250
260
270
280
290

სტრუქონის კოდი
010
020
030
040
050
060
070
080
090
100
110
120
130

სტრუქონის კოდი
010

020
030
040
050
060
070
080

შენიშვნა N17 საოპერაციო ხარჯები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ საოპერაციო ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

N17 ა

დასახელება
შრომის ანაზღაურების ხარჯები
საქონლისა და მომსახურების ხარჯები
მ.შ შტატგარეშეთა შრომის ანაზღაურება
იჯარის ხარჯები
მივლინებების ხარჯები
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები
ცვეთის ხარჯი
ამორტიზაციის ხარჯი
შიდა ტრანსფერებით ხარჯები
შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები
შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები
სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა
სხვა ხარჯები
საპროცენტო ხარჯები
რენტის ხარჯები
ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები
მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები
მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცვლითი ოპერაციებით
მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცვლითი ოპერაციებით
კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები
კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცვლითი ოპერაციებით
კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცვლითი ოპერაციებით
ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა

გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი
ძირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი
არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი
საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი
სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი
სულ

N17 ბ გრანტებით ხარჯები

დასახელება
ფულადი ფორმით
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული
საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული
სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
სასაქონლო ფორმით
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული
საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული
სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული
სულ

N17 გ

დასახელება
სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს

არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს
ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს
სუბსიდიები კერძო საწარმოებს
არაფინანსურ კერძო საწარმოებს
ფინანსურ კერძო საწარმოებს
სუბსიდიები სხვა სექტორებს
სულ

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა

საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
17,577,398.19	40,643.40	17,618,041.59
9,258,507.32	395,033.00	9,653,540.32
3,489,305.42	630.40	3,489,935.82
-	-	-
41,172.53	-	41,172.53
4,690,751.54	-	4,690,751.54
4,690,438.71	-	4,690,438.71
312.83	-	312.83
-	-	-
-	-	-
-	-	-
3,835,456.87	-	3,835,456.87
1,641,446.51	-	1,641,446.51
1,212,237.00	-	1,212,237.00
-	-	-
429,209.51	-	429,209.51
418,409.51	-	418,409.51
-	-	-
418,409.51	-	418,409.51
10,800.00	-	10,800.00
-	-	-
10,800.00	-	10,800.00
-	-	-

-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
37,003,560.43	435,676.40	37,439,236.83

საანგარიშგებო პე		
საბიუჯეტო სახსრები		
მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
54,313.57	-	54,313.57
-	-	-
-	-	-
54,313.57	-	54,313.57
54,313.57	-	54,313.57
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
54,313.57	-	54,313.57

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
-	-	-

-	-	-
-	-	-
1,500.00	-	1,500.00
1,500.00	-	1,500.00
-	-	-
3,706,554.38	-	3,706,554.38
3,708,054.38	-	3,708,054.38

წინა საანგარიშგებო
პერიოდის ბრუნვა

14,602,975.14
7,717,354.39
2,622,723.33
-
24,511.58
124,620.32
124,620.32
-
-
4,880,994.33
905,726.57
28,471.00
-
877,255.57
865,568.35
-
865,568.35
11,687.22
-
11,687.22
-

-
-
-
-
-
28,231,670.75

რიოდის ბრუნვა			წინა საა
არასაბიუჯეტო სახსრები			
მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე
-	-	-	55,000.00
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	55,000.00
-	-	-	55,000.00
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	55,000.00

წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
-

-
-
55,999.92
55,999.92
-
3,232,712.30
3,288,712.22

ნგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა

კაპიტალური	სულ
-	55,000.00
-	-
-	-
-	55,000.00
-	55,000.00
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	55,000.00

OK
OK
OK

0

სტრუქტურის კოდი

სხვადასხვა შემოს:

010
020
030
040
050

სხვადასხვა ხარჯე

060
070
080
090
100

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

დასახელება

ავლები

უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება
უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება
უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება
კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება
სულ სხვადასხვა შემოსავლები

ბი

უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი
უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი
უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი
კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი
სულ სხვადასხვა ხარჯები

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი
030	ქონების გადასახადი
040	დღგ
050	აქციზი
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები
080	სულ

1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
-	-
-	-
26,452,816.69	26,080,501.77
5,099,442.81	3,823,321.45
-	-
-	-
-	-
31,552,259.50	29,903,823.22

სტრუქტურის
კოდი

010

არაფულადი მს

020

030

040

050

060

070

080

090

100

110

120

130

140

150

160

170

180

190

200

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტო

დასახელება
ნამეტი/დეფიციტი (+/-)
შპს-ები (კორექტირებები)
დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+) 2
ცვეთა (+)
ამორტიზაცია (+)
წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯი (+)
სხვადასხვა ხარჯები
კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)
ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)
სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)
წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი (-)
სხვადასხვა შემოსავლები (-)
გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)
ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)
დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)
მატერიალური მარაგების ზრდა/კლება (-/+)
სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)
სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)
გადახდილი პროცენტი (-) 3
მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+) 4
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან

- 1 ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ რომლებიც მართავენ და აკონტროლებენ ფულად სახსრებს
- 2 აისახება დარიცხულ საპროცენტო შემოსავლებსა და საპროცენტო ხარჯებს შორის სხვაობა
- 3 აისახება საკასო გადახდა
- 4 აისახება საკასო შემოსულობა

ან/(დეფიციტან) 1

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ
15,692,097.31	-
- 323,391.00	-
4,690,438.71	-
312.83	-
-	-
#REF!	
- 162,675.82	-
-	-
14,103.63	-
-	-
-	
- 6,259,874.60	-
	-
-	-
100,479.76	
- 741,338.11	-
-	-
- 1,212,237.00	-
888,846.00	-
#REF!	-

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო,

სტრიქონის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ან
	დასახელება
ბიუჯეტის შემოსულობები	
010	ბიუჯეტის შემოსავლები
020	გადასახადები
030	გრანტები
040	სხვა შემოსავლები
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება
060	ფინანსური აქტივების შემცირება
070	ვალდებულებების ზრდა
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები
ბიუჯეტის გადასახდელები	
090	შრომის ანაზღაურება
100	საქონელი და მომსახურება
110	პროცენტი
120	სუბსიდიები
130	გრანტები
140	სოციალური დახმარება
150	სხვა ხარჯები
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა
170	ფინანსური აქტივების ზრდა
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები
200	ბიუჯეტის ნაშთი2
210	ფულადი სახსრების ექვივალენტები
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი

230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)³

1 ივსება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ, რომლებიც აკონტრო

2 ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთისა და ფ (შემცირების) ზოლია.

3 აღნიშნული ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლე

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საო

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი

არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)

ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი

განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით

განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით

განსხვავებები ერთეულების მიხედვით

განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით

ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან

სტრიქონის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტ შედარების ანგარიშგების მიხედვით
010	განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით
020	განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით
030	განსხვავებები ერთეულების მიხედვით
040	განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით
050	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ა

საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შექერება (შე

წგარიში	ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგ.	
ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან

0	0	0
31,552,259.50	-	0
10,067,032.99	6,808,094.86	0
8,607,991.30	7,814,443.88	0
6,259,874.60	0	3,018,473.49
-	0	57,466.00
-	0	0
56,487,158.39	0	0

6,368,864.60	5,399,415.13	0
7,147,101.86	5,961,029.50	0
1,212,237.00	28,471.00	0
17,240,099.64	17,240,099.64	0
736,651.94	736,651.94	0
3,774,053.56	4,329,227.88	0
429,209.51	882,187.47	0
17,222,166.55	0	16,037,586.87
-	0	-
320,329.00	0	0
54,450,713.66	0	0
2,036,444.73	0	0
0	0	0
0	0	0

0	-	19,954,543.82	-	12,961,647.38
0	-			

ღლებენ ფულად სახსრებს

ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ჯამი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახს

ბული ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

პერაცო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება)

ჭისა და ფაქტობრივი თანხების	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა
	0	0
	0	0
	0	0
	0	0
ანგარიშგებაში	0	0

ქდარება) 1

არიშგება	ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეჯერება(შედარება)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
-	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
0	0
57,466.00	0
0	0
0	56487158.39
0	0
0	56487158.39

-	57,466.00	0
	32,973,657.20	0

არებისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების წმინდა ზრდის

ფინანსური საქმიანობა
0
0
0
0
0

შენიშვნა N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

საადრიცხო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკა

სტრიქონის კოდი	აქტივები
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში
080	ფულადი სახსრების ექვივალენტები
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები
130	მიმდინარე ინვესტიციები
140	მოკლევადიანი სესხები
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
160	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები
210	გრძელვადიანი სესხები
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები
250	ძირითადი აქტივები
260	საინვესტიციო ქონება
270	არამატერიალური აქტივები
280	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები
300	სხვა არაფინანსური აქტივები
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი
050	გრძელვადიანი ფინანსუ იჯარაზე გადასახდელების მიმდინარე ნაწილი
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით
130	გრძელვადიანი სესხები
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები
160	გრძელვადიანი ანარიცხები
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები
180	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები

სტრიქონის კოდი	შემოსავლები
010	საგადასახადო შემოსავლები
020	შემოსავლები გრანტებით
030	სხვა შემოსავლები
040	საპროცენტო შემოსავლები
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები
060	რენტისგან შემოსავლები
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები
090	შემოსავლები იჯარით, სანქციებით და საურავებით
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება
150	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები

სტრიქონის კოდი	ხარჯები
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები

030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები
040	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები
060	სოციალური დახმარების/უზრუნველყოფის ხარჯები
070	სხვა ხარჯები
080	საპროცენტო ხარჯები
090	რენტის ხარჯები
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი
160	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები

1 აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსევები

იკები

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
12,155,851.21	10,119,032.08
-	-
12,129,803.42	10,093,358.69
0	0
26,047.79	25,673.39
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
3,524,518.82	3,524,831.65
154,865,948.51	141,039,774.56
-	-
14,924.57	15,237.40
-	-
-	-
3,509,594.25	3,509,594.25
15,680,370.03	13,643,863.73

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
3,033,893.84	1,364,982.07
-	-
-	-
862,210.00	862,210.00
2,154,780.21	499,972.07
-	-
16,903.63	2,800.00
7,226,746.23	7,547,075.23
-	-
6,786,595.00	7,106,924.00
0	0
0	0
0	0
440,151.23	440,151.23
10,260,640.07	8,912,057.30

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
31,552,259.50	29,903,823.22
10,431,928.49	7,477,944.59
1,761,166.26	1,886,280.60
888,846.00	1,159,083.81
-	-
872,320.26	727,196.79
431,020.08	574,337.02
6,259,874.60	3,018,473.49
5,106,121.76	5,142,303.46
1,351,331.40	396,570.47
-	-
-	-
56,893,702.09	48,399,732.85

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
17,618,041.59	14,602,975.14
9,653,540.32	7,717,354.39

3,762,367.95	3,343,712.22
4,690,751.54	124,620.32
-	124,620.32
3,835,456.87	4,880,994.33
2,853,683.51	934,197.57
1,212,237.00	28,471.00
-	-
1,641,446.51	905,726.57
-	-
-	-
-	-
-	-
42,413,841.78	31,728,474.29

სავლები და გაწეული ხარჯები

გარდაბნის მუნიციპალიტეტის 2023 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი მენიშვნები

მენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი მენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია შემდეგი ინსტრუქციების საფუძველზე:

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ; საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „ ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სსბასს -ები :

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები

სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;

სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;

სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);

სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;

სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;

სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია. წარმოდგენილი სტანდარტების მოთხოვნები და დაშვებებიც ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებითობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული. იმ შემთხვევაში როცა საჭირო გახდა სხვა სტანდარტების გამოყენება, კონკრეტული ეკონომიკური მოვლენები შეფასებული იქნა სსბასს -ის საფუძველზე, ჩამოყალიბდა აღრიცხვის წესები და პირობები და აისახა ფინანსურ ანგარიშგებაში ან გამჟღავნდა განმარტებით შენიშვნაში ისეთი სახით, რომ დაცულია ფინანსური ანგარიშების ხარისხობრივი მახასიათებლები. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე და ყოველწლიურად მისი დამტკიცება არ ხდება; საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხადარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:
  - კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
  - მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი

აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებზე ბრუნვებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსბასს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;

- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება);

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს-ით, ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუმეგბელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები.

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: -- „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშგებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითაა შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო

ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასსს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება. სალაროში არსებული ფულადი სახსრები არის კონტროლირებული ერთეულების მიერ არასაბიუჯეტო საქმიანობაში შემოსავლების ნაღდი ანგარიშსწორებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მიღების შედეგად ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული ფულის ნაშთი, რომელიც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, მიიმართება ხაზინის ერთიან ანგარიშზე მომდევნო საბიუჯეტო წლის დასაწყისში დაუყოვნებლივ.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი --„ წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასსს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასსს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. ანგარიშგების თარიღისთვის დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შემენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შემენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განსაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება

გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასით აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი (ნეტო), ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. არაგაცლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“.

საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შექმნილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტიები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით,, მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია როგორც ზარალი გაუფასურების ხარჯის ანგარიშზე.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის

გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა.

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში აისახება გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მუნიციპალიტეტი გეგმავს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღრებულების მეთოდით. თვითღრებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით.

დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღიარებულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება

აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღობვა.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის

2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციისა და ინვენტარიზაციის ჩატარების შიდა წესის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადაცემა, მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების და ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია, შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და

2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანახარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტულად ან პერსპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე სსბასს 3- სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება სსბასს 17- ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 13 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარდება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 17 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი

აქტივების შექმნის მუხლიდან და ბიუჯეტის შსრულების ანგარიშგებსი აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 შენიშვნაში.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხვების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღრიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად , ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში .ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების

გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტის ახდენს სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და ისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებად ასახულია .... ათ. ლარი. ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებით), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები .... ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასაულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა

მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მქლავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამჟღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 - “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამოიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

- ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;
- ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;
- ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

- ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;
- ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;
- ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

- გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;
- გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო

კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

- ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;
- ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;
- გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსბასს 13 -იჯარა., წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით

დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_მუნიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღიარდება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით,

მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება

დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემოხა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის

მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და

სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

გაუფასურების ხარჯების კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბას მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება

საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბას 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის

ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში ასახულია აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამოიხსნება შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი

შემენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი

(რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შემენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება

ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 -

„შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც

შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

